

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

28 januari 2009

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek,
teneinde te voorzien in een objectieve
berekening van de door de vader en de
moeder te betalen onderhoudsbijdragen voor
hun kinderen**

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN MEVROUW **NYSENS c.s.**

Opschrift

Het opschrift vervangen door wat volgt:

«Wetsvoorstel ter bevordering van een objectieve
berekening van de door de ouders te betalen onder-
houdsbijdragen voor hun kinderen»

Voorgaand document:

Doc 52 **899/ (2007/2008):**

001: Wetsvoorstel ingediend door mevrouw Nyssens en de heren Wathelet
en Brotcorne.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

28 janvier 2009

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code civil en vue d'objectiver le
calcul des contributions alimentaires des père
et mère au profit de leurs enfants**

AMENDEMENTS

N° 1 DE MME **NYSENS ET CONSORTS**

Intitulé

Remplacer l'intitulé par ce qui suit:

«Proposition de loi visant à promouvoir une objecti-
vation du calcul des contributions alimentaires des père
et mère au profit de leurs enfants»

Clotilde NYSENS (cdH)
Valérie DÉOM (PS)
Sabien LAHAYE-BATTHEU (Open Vld)
Raf TERWINGEN (CD&V)
Muriel GERKENS (Ecolo-Groen!)
Marie-Christine MARGHEM (MR)

Document précédent:

Doc 52 **899/ (2007/2008):**

001: Proposition de loi de Mme Nyssens et MM. Wathelet et Brotcorne.

Nr. 2 VAN MEVROUW NYSSENS

Art. 2 tot 4

Deze artikelen vervangen door wat volgt:

«Art. 2. Artikel 203 van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen door wat volgt:

«Art. 203. § 1. De ouders dienen naar evenredigheid van hun middelen te zorgen voor de huisvesting, het levensonderhoud, de gezondheid, het toezicht, de opvoeding, de opleiding en de ontplooiing van hun kinderen.

Indien de opleiding niet voltooid is, loopt de verplichting door na de meerderjarigheid van het kind.

§ 2. Met middelen wordt onder andere bedoeld alle beroepsinkomsten, roerende en onroerende inkomsten van de ouders, alsook alle voordelen en andere middelen die hun levensstandaard en deze van de kinderen waarborgen.

§ 3. De langstlevende echtgenoot is gehouden tot de verplichting gesteld in paragraaf 1 ten aanzien van de kinderen van de vooroverleden echtgenoot van wie hij niet de vader of de moeder is, binnen de grenzen van hetgeen hij heeft verkregen uit de nalatenschap van de vooroverledene en van de voordelen die deze hem mocht hebben verleend bij huwelijkscontract, door schenking of bij testament.»

Art. 3. Artikel 203bis van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door wat volgt:

«Art. 203bis. § 1. Elke ouder draagt bij in de kosten die voortvloeien uit de bij artikel 203, § 1 bepaalde verplichting, in verhouding tot zijn respectievelijke aandeel in de samengevoegde middelen.

§ 2. Onverminderd de rechten van het kind, kan elk van de ouders van de andere ouder diens bijdrage vorderen in de kosten voortvloeiende uit artikel 203, § 1.

§ 3. De kosten omvatten de gewone kosten en de buitengewone kosten.

De gewone kosten zijn alle gebruikelijke kosten met betrekking tot het dagelijkse onderhoud van het kind.

Onder buitengewone kosten wordt verstaan de uitzonderlijke, noodzakelijke of onvoorziene uitgaven die voortvloeien uit toevallige of ongewone gebeurtenissen en die het gebruikelijke budget voor het dagelijkse

N° 2 DE MME NYSSENS

Art. 2 à 4

Remplacer ces articles par les dispositions suivantes:

«Art. 2. L'article 203 du Code Civil est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 203. § 1.er Les père et mère sont tenus d'assumer, à proportion de leurs facultés, l'hébergement, l'entretien, la santé, la surveillance, l'éducation, la formation et l'épanouissement de leurs enfants.

Si la formation n'est pas achevée, l'obligation se poursuit après la majorité de l'enfant.

§ 2. Par facultés, on entend notamment tous les revenus professionnels, mobiliers et immobiliers des père et mère, ainsi que tous les avantages et autres moyens qui assurent leur niveau de vie et celui des enfants.

§ 3. Dans la limite de ce qu'il a recueilli dans la succession de son conjoint et des avantages que celui-ci aurait consentis par contrat de mariage, donation ou testament, l'époux survivant est tenu de l'obligation établie au paragraphe 1er envers les enfants de son conjoint dont il n'est pas lui-même le père ou la mère.»

Art. 3. L'article 203bis du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 203bis. § 1.er. Chacun des père et mère contribue aux frais résultant de l'obligation définie à l'article 203, § 1er, à concurrence de sa part dans les facultés cumulées.

§ 2. Sans préjudice des droits de l'enfant, chacun des père et mère peut réclamer à l'autre sa contribution aux frais résultant de l'article 203, § 1er.

§ 3. Les frais comprennent les frais ordinaires et les frais extraordinaires.

Les frais ordinaires sont les frais habituels relatifs à l'entretien quotidien de l'enfant.

Par frais extraordinaires, on entend les dépenses exceptionnelles, nécessaires ou imprévisibles qui résultent de circonstances accidentelles ou inhabituelles et qui dépassent le budget habituel affecté à l'entretien

onderhoud van het kind dat desgevallend als basis diende voor de vaststelling van de onderhoudsbijdragen, overschrijden.

§ 4. Op vraag van één van de ouders kan de rechter de partijen verplichten een rekening te openen bij een door de Commissie voor het Bank, Financie- en Assurantiewezen erkende instelling, die bestemd wordt tot de betaling van de bijdragen vastgesteld op grond van artikel 203, § 1.

In dat geval bepaalt de rechter minstens:

1° de bijdrage van elk der ouders in de kosten bedoeld in artikel 203, § 1 alsook de sociale voordelen die aan het kind toekomen die op deze rekening gestort dienen te worden;

2° het tijdstip waarop deze bijdragen en sociale voordelen gestort dienen te worden;

3° de wijze waarop over de op deze rekening gestorte sommen kan worden beschikt;

4° de kosten die betaald worden met deze gelden;

5° de organisatie van het toezicht op de uitgaven;

6° de manier waarop tekorten aangevuld zullen worden;

7° de bestemming van de overschotten die op deze rekening gestort worden.

Storting van bijdragen gedaan ter uitvoering van dit artikel, worden beschouwd als betalingen van onderhoudsbijdragen in het kader van de in artikel 203 § 1 gedefinieerde onderhoudsverplichting.»

Art. 4. Artikel 203ter van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door wat volgt:

«Art. 203ter. Indien de schuldenaar een van de verplichtingen opgelegd bij de artikelen 203, 203bis, 205, 207, 336 of 353-14 van dit Wetboek of de krachtens artikel 1288, eerste lid, 3° van het Gerechtelijk Wetboek of de krachtens een overeenkomst tussen partijen aangegane verbintenis niet nakomt, kan de schuldeiser, onverminderd het recht van derden, zich doen machtigen om, met uitsluiting van voornoemde schuldenaar, onder de voorwaarden en binnen de grenzen door het vonnis gesteld, de inkomsten van deze laatste of iedere andere hem door een derde verschuldigde geldsom te ontvangen.

In alle geval staat de rechter de machtiging toe indien de onderhoudsplichtige zich gedurende twee, al dan niet opeenvolgende, termijnen in de loop van twaalf maanden die aan het indienen van het verzoekschrift voorafgaan, geheel of ten dele onttrokken heeft aan zijn verplichting tot betaling van de onderhoudsbijdrage.

quotidien de l'enfant qui a servi de base, le cas échéant à la fixation des contributions alimentaires.

§ 4. A la demande du père ou de la mère, le juge peut imposer aux parties d'ouvrir un compte auprès d'une institution reconnue par la Commission Bancaire, Financière et des Assurances, destiné au paiement des contributions fixées sur base de l'article 203, § 1er.

Dans ce cas, le juge détermine au moins:

1° la contribution de chacun des père et mère aux frais visés à l'article 203, § 1er ainsi que les avantages sociaux revenant à l'enfant qui doivent être versés sur ce compte;

2° le moment auquel ces contributions et avantages sociaux doivent être versés;

3° la manière dont il peut être disposé des sommes versées sur ce compte;

4° les frais payés au moyen des ces sommes;

5° l'organisation du contrôle des dépenses;

6° la manière dont les découverts sont apurés;

7° l'affectation des surplus versés sur ce compte.

Les versements de contributions effectués en exécution de cet article, sont considérés comme des paiements de contributions alimentaires dans le cadre de l'obligation alimentaire telle que définie à l'article 203 § 1er .»

Art. 4. L'article 203ter du même Code est remplacé par ce qui suit:

«Art. 203ter. A défaut pour le débiteur de satisfaire à l'une des obligations régies par les articles 203, 203bis, 205, 207, 336 ou 353-14 du présent Code ou à l'engagement pris en vertu de l'article 1288, alinéa 1, 3° du Code judiciaire ou d'une convention entre parties, le créancier peut, sans préjudice du droit des tiers, se faire autoriser à percevoir, à l'exclusion dudit débiteur, dans les conditions et limites que le jugement fixe, les revenus de celui-ci ou toute autre somme à lui due par un tiers.

En tout état de cause, le juge accorde l'autorisation lorsque le débiteur d'aliments s'est soustrait à son obligation de paiement des aliments en tout ou en partie, pour deux termes, consécutifs ou non, au cours des douze mois qui précèdent le dépôt de la requête.

De rechtspleging en de bevoegdheden van de rechter worden geregeld volgens de artikelen 1253ter tot 1253quinquies van het Gerechtelijk Wetboek.

Het vonnis kan worden tegengeworpen aan alle tegenwoordige of toekomstige derden-schuldenaars, na kennisgeving door de griffier bij gerechtsbrief op verzoek van de eiser.

Wanneer het vonnis ophoudt gevolg te hebben, geeft de griffier daarvan bericht aan de derden-schuldenaars bij gerechtsbrief.

De griffier vermeldt in zijn kennisgeving wat de derde-schuldenaar moet betalen of ophouden te betalen.».

Art. 5. In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 203quater ingevoegd, luidende:

«Art. 203quater. § 1. De krachtens artikel 203, § 1 bepaalde onderhoudsbijdrage, vastgesteld hetzij bij vonnis overeenkomstig artikel 1321bis van het Gerechtelijk Wetboek, hetzij bij overeenkomst, wordt van rechtswege aangepast aan de schommelingen van het indexcijfer van de consumptieprijzen.

Deze basisuitkering is gebonden aan het indexcijfer van de consumptieprijzen van de maand die voorafgaat aan de maand waarin het vonnis dat de bijdrage van elk van de ouders bepaalt, wordt uitgesproken, tenzij de rechter er anders over beslist. Om de twaalf maanden wordt het bedrag van de uitkering van rechtswege aangepast in verhouding tot de verhoging of de verlaging van het indexcijfer van de consumptieprijzen van de overeenstemmende maand.

Deze aanpassing wordt op de uitkering toegepast vanaf de vervalddag die volgt op de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het in aanmerking te nemen nieuwe indexcijfer.

De rechter kan nochtans een andere formule toepassen voor de aanpassing van de onderhoudsuitkering. De partijen kunnen eveneens bij overeenkomst afwijken van deze aanpassingsformule.

§ 2. In het belang van het kind, kan de rechter op vraag van één van de partijen beslissen dat de onderhoudsbijdrage van rechtswege verhoogd wordt in de door hem bepaalde omstandigheden.»

Art. 6. Artikel 336 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door wat volgt:

«Art. 336. Het kind wiens afstamming van vaderszijde niet vaststaat, kan van degene die gedurende het

La procédure et les pouvoirs du juge sont réglés selon les articles 1253ter à 1253quinquies du Code judiciaire.

Le jugement est opposable à tous tiers débiteurs actuels ou futurs après la notification que leur en fait le greffier par pli judiciaire à la requête du demandeur.

Lorsque le jugement cesse de produire ses effets, les tiers débiteurs en sont informés par le greffier par pli judiciaire.

La notification faite par le greffier indique le montant que le tiers débiteur doit payer ou cesser de payer.».

Art. 5. Il est inséré dans le même code un article 203quater ainsi rédigé:

«Art. 203quater. § 1er. La contribution alimentaire déterminée en vertu de l'article 203, § 1er, et fixée soit par jugement conformément à l'article 1321bis du Code judiciaire soit par convention, est adaptée de plein droit aux fluctuations de l'indice des prix à la consommation.

Cette contribution de base est liée à l'indice des prix à la consommation du mois précédant le mois au cours duquel le jugement déterminant la contribution de chacun des père et mère est prononcé, à moins que le juge n'en décide autrement. Tous les douze mois le montant de la contribution est adapté de plein droit en fonction de la hausse ou de la baisse de l'indice des prix à la consommation du mois correspondant.

Cette adaptation est appliquée à la contribution dès l'échéance qui suit la publication au Moniteur belge du nouvel indice à prendre en considération.

Le juge peut toutefois appliquer une autre formule d'adaptation de la contribution alimentaire. Les parties peuvent également déroger, par convention, à cette formule d'adaptation.

§ 2. Dans l'intérêt de l'enfant, le juge peut, à la demande d'une des parties, décider de l'augmentation de plein droit de la contribution alimentaire dans des circonstances à déterminer par lui.»

Art. 6. L'article 336 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 336. L'enfant dont la filiation paternelle n'est pas établie, peut réclamer à celui qui a eu des relations avec

wettelijke tijdvak van de verwekking met zijn moeder gemeenschap heeft gehad, een uitkering vorderen op grond van artikel 203, § 1.»

Art. 7. Artikel 339 van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen door wat volgt:

«Art. 339. De artikelen 203, 203bis en 203quater zijn van overeenkomstige toepassing.»

Art. 8. In artikel 353-14 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1/ In het eerste lid wordt de laatste zin vervangen door wat volgt:

«Artikel 203, 203bis en 203quater zijn van overeenkomstige toepassing.»

2/ Het laatste lid wordt aangevuld met de volgende woorden:

«Artikel 203bis en 203quater zijn van overeenkomstige toepassing.»

Art. 9. Er wordt in het vierde deel, boek IV, hoofdstuk XII van het Gerechtelijk Wetboek een artikel 1321/1 ingevoegd, luidende:

«Art. 1321/1. § 1. Behoudens akkoord van de partijen over het bedrag van de onderhoudsbijdrage in het belang van het kind, vermeldt elke rechterlijke beslissing die een uitkering tot levensonderhoud vaststelt op grond van artikel 203, § 1 van het Burgerlijk Wetboek volgende elementen:

1° de aard en het bedrag van de middelen van elk van de ouders door de rechter in acht genomen op grond van artikel 203, § 2 van het Burgerlijk Wetboek;

2° de gewone kosten waaruit het budget voor het kind is samengesteld alsook de manier waarop deze begroot zijn;

3° de aard van de buitengewone kosten die in acht genomen kunnen worden, het deel van deze kosten dat elk van de ouders voor zijn rekening dient te nemen alsook de modaliteiten voor de aanwending van deze kosten;

4° de verblijfsregeling van het kind en de bijdrage in natura van elk van de ouders in het levensonderhoud van het kind tengevolge van deze verblijfsregeling;

sa mère pendant la période légale de conception, une pension en vertu de l'article 203, § 1er.»

Art. 7. L'article 339 du Code Civil est remplacé par la disposition suivante:

«Art 339. Les articles 203, 203bis et 203quater sont applicables par analogie.»

Art. 8. A L'article 353-14 du même Code sont apportées les modifications suivantes:

1/ A l'alinéa 1er, la dernière phrase est remplacée par ce qui suit:

«Les articles 203, 203bis et 203quater sont applicables par analogie.»

2/ Le dernier alinéa est complété comme suit:

«Les articles 203bis et 203quater sont applicable par analogie.»

Art. 9. Il est inséré dans la quatrième partie, livre IV, chapitre XII du code judiciaire un article 1321/1, rédigé comme suit:

«Art. 1321/1. § 1. Sauf accord des parties quant au montant de la contribution alimentaire conforme à l'intérêt de l'enfant, toute décision judiciaire, fixant une contribution alimentaire en vertu de l'article 203, § 1er du Code civil, indique les éléments suivants:

1° la nature et le montant des facultés de chacun des père et mère pris en compte par le juge en vertu de l'article 203, § 2 du Code civil;

2° les frais ordinaires constituant le budget de l'enfant ainsi que la manière dont ces frais sont évalués;

3° la nature des frais extraordinaires qui pourront être pris en considération, la proportion de ces frais à assumer par chacun des père et mère ainsi que les modalités de l'engagement de ces frais;

4° les modalités d'hébergement de l'enfant et la contribution en nature de chacun des père et mère à l'entretien de l'enfant suite à cet hébergement;

5° het bedrag van de kinderbijslag en van de sociale en fiscale voordelen van alle aard die elk van de ouders voor het kind ontvangt;

6° de inkomsten die elk van de ouders in voorkomend geval ontvangt uit het genot van de goederen van het kind;

7° het aandeel van elk van de ouders in de tenlasteneming van de kosten voortvloeiende uit artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek, de daarop eventueel vastgestelde onderhoudsbijdrage, evenals de modaliteiten voor de aanpassing ervan op grond van artikel 203quater van het Burgerlijk Wetboek;

8° de bijzondere omstandigheden van de zaak die in acht genomen zijn.

§ 2. De rechter verduidelijkt:

1° op welke manier hij de in § 1 bedoelde elementen in acht genomen heeft;

2° bij een met bijzondere redenen omkleed vonnis, op welke manier hij de onderhoudsbijdrage en de modaliteiten voor de aanpassing ervan overeenkomstig artikel 203quater, § 2 van het Burgerlijk Wetboek heeft bepaald, ingeval hij afwijkt van de in artikel 1321/2, § 3 voorziene berekeningswijze.

§ 3. Het vonnis vermeldt de gegevens van de Dienst voor Alimentatievorderingen en wijst op diens opdracht betreffende het toekennen van voorschotten op onderhoudsbijdragen en de invordering van verschuldigde onderhoudsbijdragen.»

Art. 10. Er wordt een artikel 1321/2 ingevoegd in hetzelfde Wetboek, luidende:

«Art. 1321/2. § 1. Er wordt een commissie opgericht voor onderhoudsbijdragen die aanbevelingen opstelt voor de begroting van de kosten voortvloeiende uit artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek en de vaststelling van de bijdrage van elk van de ouders overeenkomstig artikel 203bis van het Burgerlijk Wetboek.

Zij evalueert jaarlijks deze aanbevelingen en bezorgt een advies aan de minister van Justitie en de minister bevoegd voor de Gezinnen, vóór de 31ste januari van het jaar volgend op het voorbije burgerlijke jaar.

De bevoegde minister voor de Gezinnen dient dit advies in bij de federale wetgevende Kamers, aangevuld met de bemerkingen van de in het voorgaande lid genoemde ministers.

5° le montant des allocations familiales et avantages sociaux et fiscaux de tous types que chacun des père et mère reçoit pour l'enfant;

6° le cas échéant, les revenus de chacun des père et mère résultant de la jouissance des biens de l'enfant;

7° la part de chacun des père et mère dans la prise en charge des frais résultant de l'article 203, § 1er, du Code civil et la contribution alimentaire éventuellement ainsi fixée et les modalités de son adaptation en vertu de l'article 203quater du Code civil;

8° les circonstances particulières de la cause prises en considération.

§ 2. Le juge précise:

1° de quelle manière il a pris en compte les éléments prévus au § 1er;

2° dans un jugement spécialement motivé, de quelle manière il a fixé la contribution alimentaire et les modalités de son adaptation conformément à l'article 203quater, § 2 du Code civil, s'il s'écarte du mode de calcul prévu à l'article 1321/2, § 3.

§ 3. Le jugement mentionne les coordonnées du Service des Créances alimentaires et rappelle ses missions en matière d'octroi d'avances sur pensions alimentaires et de récupération de pensions alimentaires dues.»

Art. 10. Il est inséré dans le même Code un article 1321/2 ainsi rédigé:

«Art. 1321/2. § 1er. Il est institué une commission des contributions alimentaires chargée d'établir des recommandations pour l'évaluation des frais résultant de l'article 203, § 1er, du Code civil et de la fixation de la contribution de chacun des père et mère conformément à l'article 203bis du Code civil.

Chaque année, la commission évalue ces recommandations et adresse un avis à l'attention du ministre de la Justice et du ministre compétent pour les Familles, avant le 31 janvier de l'année qui suit l'année civile écoulée.

Le ministre compétent pour les Familles transmet cet avis aux Chambres législatives fédérales, accompagnés des commentaires des ministres mentionnés à l'alinéa précédent.

§ 2. De Koning bepaalt de samenstelling en de werking van de commissie, die bestaat uit een gelijk aantal leden van elk geslacht.

§ 3. De Koning kan een berekeningswijze opstellen om de toepassing van de in § 1 bedoelde aanbevelingen te vergemakkelijken.»

Art. 11. Overgangsbepalingen

Deze wet is van toepassing op elke nieuwe vordering die wordt ingeleid na de inwerkingtreding ervan.

De oude wet blijft evenwel van toepassing op elke procedure ingeleid vóór de inwerkingtreding van deze wet en op elke beslissing die op dat moment geen kracht van gewijsde heeft gekregen.

In afwijking van het vorige lid, wordt een vordering tot wijziging van een onderhoudsbijdrage die vóór de inwerkingtreding van deze wet vastgesteld werd, beschouwd als een nieuwe vordering, wanneer nieuwe omstandigheden buiten de wil van de partijen hun toestand of die van de kinderen ingrijpend wijzigen.»

Art. 12. Deze wet treedt in werking op de eerste dag na de vierde maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad met uitzondering van artikel 1321/1, § 2, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek zoals ingevoegd door artikel 9 van deze wet, dat van toepassing is twee maanden na de bekendmaking van de berekeningswijze voorzien in artikel 1321/2, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek zoals ingevoegd bij artikel 10.».

VERANTWOORDING

Artikel 2 en 3

De belangrijkste verplichting die de ouders hebben, is de plicht om in te staan voor de huisvesting, het levensonderhoud, het toezicht, de opvoeding en de opleiding van hun kind.

Deze verplichting geldt zowel voor het minderjarige kind als voor het meerderjarige kind van wie de opleiding aan de gang is.

Deze verplichting geldt ongeacht of de ouders samenleven of uit elkaar zijn.

Het obligatio-aspect betreft de verplichting van de ouders tot het onderhoud van hun kind. Het gaat om een verplichting in solidum. Zij neemt de vorm aan van een onderhoudsbijdrage.

§ 2. Le Roi détermine la composition et le fonctionnement de la commission, qui compte un nombre égal de membres de chaque sexe.

§ 3. Le Roi peut fixer un mode de calcul destiné à faciliter la mise en œuvre des recommandations visées au § 1er.»

Art. 11. Dispositions transitoires

La présente loi est applicable à toute nouvelle demande introduite après son entrée en vigueur.

L'ancienne loi reste toutefois applicable à toute procédure introduite avant l'entrée en vigueur de cette loi et à toute décision non coulée en force de chose jugée à cette date.

Par dérogation à l'alinéa précédent, lorsque des circonstances nouvelles et indépendantes de la volonté des parties modifient sensiblement leur situation ou celle des enfants, une demande de modification d'une contribution alimentaire fixée préalablement à l'entrée en vigueur de la présente loi est considérée comme une nouvelle demande.»

Art. 12. La présente loi entre en vigueur le 1er jour du 4ième mois qui suit celui au cours duquel elle aura été publiée au Moniteur belge, à l'exception de l'article 1321/1, § 2, 2° du Code judiciaire tel qu'inséré par l'article 9 de la présente loi qui est d'application deux mois après la publication du mode de calcul prévu à l'article 1321/2, § 3 du Code judiciaire, tel qu'inséré par l'article 10.».

JUSTIFICATION

Articles 2 et 3

L'obligation la plus importante des parents est celle d'assurer l'hébergement, l'entretien, la surveillance, l'éducation et la formation de leur enfant.

Cette obligation s'applique tant à l'enfant mineur qu'à l'enfant majeur dont la formation n'est pas achevée.

Cette obligation vaut tant pour les parents cohabitants que pour les parents qui sont séparés.

La notion d'obligation alimentaire vise l'obligation à la dette alimentaire globale des parents à l'égard de leur enfant. Cette obligation est solidaire. Elle est concrétisée par la contribution à la dette alimentaire.

Het contributio-aspect betreft de onderhoudsbijdrage van de ouders in hun onderlinge verhouding.

Artikel 203 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt thans alleen dat de ouders «naar evenredigheid van hun middelen» de kosten van het kind moeten dragen.

Er is discussie in de rechtspraktijk of dit slaat op de omvang van de totale bijdrage van de ouders ten opzichte van het kind, dan wel op de omvang van die bijdrage van één ouder ten opzichte van de andere (cf. hoorzitting in de kamercommissie voor de Justitie met mevr N. Dandoy).

Dit amendement wil meer duidelijkheid scheppen door het enerzijds maken van een onderscheid tussen de onderhoudsplicht (obligatio-aspect) en anderzijds de spreiding van die plicht over elke ouder (contributio-aspect).

Er wordt verduidelijkt dat de onderhoudsbijdrage van elk der ouders wordt bepaald in verhouding tot diens respectievelijke aandeel in de samengevoegde inkomsten.

De elementen die de kost van een kind omvatten zijn de huisvesting, het levensonderhoud, het toezicht, de opvoeding en de opleiding. Het element «gezondheid» vult de primaire zorgen voor het kind aan terwijl de «ontplooiing» verduidelijkt dat de ouders naar evenredigheid van hun middelen moeten instaan voor de ontwikkeling van de persoonlijkheid van het kind zoals diens vrijetijdsbesteding, taalkundige vorming, ontwikkeling van sociale vaardigheden, culturele vorming, ...

Een ander probleem dat in de praktijk rijst, is dat er geen eenduidigheid bestaat over wat moet worden verstaan onder de «middelen» van elk der ouders die de vertrekbasis moet zijn voor de proportionele berekening van hun respectieve bijdrage (cf hoorzitting in de kamercommissie voor de Justitie met prof. P. Senaeve en met de heer P-A Wustefeld).

Dit amendement beklemtoont dat de rechter onder andere de beroepsinkomsten, roerende en onroerende inkomsten van de ouders, alsook alle voordelen en andere middelen die hun levensstandaard en deze van de kinderen waarborgen in aanmerking dient te nemen bij het bepalen van de onderhoudsbijdrage. Hij zal dus niet enkel inkomsten zoals aangegeven in de inkomstenbelasting in rekening brengen maar ook de inkomsten die niet zijn aangegeven, de activa of het gebruik van luxegoederen die eigendom zijn van een vennootschap, de vervangingsinkomsten, de inkomsten uit beleggingen, huurinkomsten, maaltijdcheques, bedrijfswagen, en niet-financiële voordelen zoals de taak die één van de ouders op zich neemt om het kind naar school en naar de buitenschoolse activiteiten te brengen, om alle administratieve of medische zaken op zich te nemen, om de kinderen een bezigheid te geven tijdens de verloven en schoolvakanties (leerkracht), enz.

De rechter kan, behoudens tegenbewijs, ook voortgaan op tekenen en indicieën waaruit een hogere graad van gegoedheid blijkt dan uit de aangegeven inkomsten en kan rekening houden met gewichtige, bepaalde en met elkaar overeenstemmende vermoedens gesteund op de gegevens van het dossier.

La contribution à la dette détermine la contribution alimentaire de chacun des parents dans leurs relations réciproques.

A l'heure actuelle, l'article 203 du Code Civil stipule seulement que les parents doivent assumer les frais de l'enfant «à proportion de leurs facultés».

Dans la pratique judiciaire, la question se pose de savoir s'il s'agit de la dimension de la contribution totale des parents par rapport à l'enfant, ou la dimension de la contribution d'un des parents par rapport à l'autre (cf. Audition en commission de la justice avec Mme N. Dandoy).

Le présent amendement vise à établir plus de clarté en faisant une distinction entre d'une part l'obligation alimentaire et d'autre part la répartition de cette obligation entre chacun des parents.

Il est précisé que la contribution de chacun des parents est déterminée en proportion de sa part respective dans les facultés cumulées.

Les frais d'un enfant comprennent l'hébergement, l'entretien, la surveillance, l'éducation et la formation. L'élément «santé» complète les soins primaires pour l'enfant tandis que «l'épanouissement» précise que les parents doivent, à proportion de leurs facultés, assurer le développement de la personnalité de l'enfant, notamment l'organisation des loisirs, la formation linguistique, la socialisation, la formation culturelle, ...

Un autre problème qui surgit dans la pratique est qu'il n'existe pas d'uniformité quant à l'interprétation des «facultés» de chacun des parents, qui doivent servir de base de départ pour le calcul proportionnel de leurs contributions respectives (cf audition en commission de la Justice avec prof. P. Senaeve et Monsieur P-A Wustefeld).

Le présent amendement souligne que, lors de la fixation de la contribution alimentaire, le juge doit prendre en compte, entre autres, les revenus professionnels, les revenus mobiliers et immobiliers des parents, ainsi que tous les avantages et autres moyens qui assurent leur niveau de vie et celui des enfants. Il ne prendra donc pas uniquement en compte les revenus professionnels mais par exemple également les revenus de remplacement, les revenus résultant d'investissements, les revenus locatifs, les chèques repas, la voiture de société, et les avantages non-financiers tels que l'engagement d'un des parents à conduire l'enfant à l'école, de prendre en charge toutes les démarches administratives ou médicales, d'assurer l'occupation des enfants durant les congés et vacances scolaires (enseignant) etc.

Le juge peut, sauf preuve contraire, se baser également sur des signes et indices qui laissent apparaître un degré d'aisance plus élevé que celui reflété par les revenus déclarés, et il peut tenir compte de certaines présomptions importantes et concordantes qui s'appuient sur les données du dossier.

Hij kan een beroep doen op de verplichting tot loyale medewerking in het kader van de bewijsvoering of zelfs het openbaar ministerie vragen om inlichtingen hierover in te winnen.

Gelet op het feit dat de opsomming niet beperkend is bepaald, zal de rechter ook de mogelijkheden van beide ouders om (hogere) inkomsten te verwerven in aanmerking kunnen nemen, alsook niet-samendrukbare kosten, bijvoorbeeld een hypothecaire leninglast of te betalen huur, de onderhoudskosten voor een kind uit een andere verbintenis, of eventuele medische kosten van een ouder, in mindering kunnen brengen. De rechter zal ook rekening kunnen houden met de financiële draagkracht van de ouder die vrijwillig stopt met werken om zo te ontkomen aan een veroordeling tot betaling van een onderhoudsbijdrage.

Tevens wordt er een definitie ingevoerd van de gewone en buitengewone kosten teneinde de bestaande discussies en geschillen zo veel mogelijk te beperken. De ouderlijke onderhoudsplicht zoals vervat in artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek maakt geen onderscheid tussen gewone en buitengewone kosten, zodat de ouders geacht worden te moeten instaan voor alle kosten terzake, zowel gewone als buitengewone.

Toch blijkt er geen eensgezindheid te bestaan over de vraag in welke mate een ouder, naast een vaste onderhoudsbijdrage in de vorm van een vast maandelijks bedrag, ook nog verplicht kan worden tot het bijdragen in de buitengewone kosten voor het kind.

Dit amendement tracht hieraan te verhelpen door te verduidelijken dat de kosten die vervat liggen in artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek zowel de gewone als de buitengewone kosten omvatten.

Zonder afbreuk te doen aan de rechten die het kind heeft terzake, kan ook een ouder de bijdrage vorderen van de andere ouder in deze gewone en buitengewone kosten.

De kiem van veel problemen en conflicten ligt vervat in de omschrijving van de buitengewone kosten in de rechterlijke beslissing of (familierechtelijke) overeenkomst en de interpretatie ervan.

Indien niet (voldoende) werd verduidelijkt wat als buitengewone kost dient te worden aanzien, dient men bij gebrek aan wettelijke omschrijving dienaangaande terug te vallen op de rechtspraak en rechtsleer. In geval van conflict zal de feitenrechter dienen te beslissen of een bepaalde kost al dan niet dient te worden beschouwd als buitengewoon in die mate dat hij een bijkomende uitsplitsing tussen de beide ouders rechtvaardigt.

Het invoeren van een wettelijke definitie kan bijdragen tot meer eenvormigheid in de rechtspraak voor de te hanteren criteria en de bepaling van de bijdrage in de buitengewone kosten.

Il peut exiger les documents probants sur les moyens ou même inviter le ministère public à réaliser toute investigation utile ou à déposer les pièces qu'il estime opportunes à cet égard.

Cette énumération n'étant pas limitative, le juge pourra également prendre en compte les possibilités de chacun des parents d'obtenir des revenus (plus élevés), ainsi que les frais incompressibles, tels qu'un prêt hypothécaire ou un loyer à payer, les charges alimentaires pour l'enfant d'une autre union, les frais médicaux éventuels de chacun des parents... Le juge pourra aussi prendre en considération la capacité financière du parent qui aurait volontairement cessé de travailler pour ne pas être condamné au paiement d'une contribution alimentaire.

Afin de limiter le plus possible les discussions et répondre aux litiges existants, une définition des frais ordinaires et extraordinaires a été introduite. L'obligation alimentaire parentale, telle que visée à l'article 203, § 1er, du Code Civil, ne fait pas de distinction entre frais ordinaires et extraordinaires, de sorte que les parents sont censés assumer tous les frais pertinents, aussi bien les frais ordinaires que les frais extraordinaires.

Cependant, il s'avère qu'il n'existe actuellement pas d'unanimité quant à savoir dans quelle mesure on peut imposer à un parent, en plus d'une contribution alimentaire forfaitaire sous forme d'un montant mensuel fixe, une contribution dans les frais extraordinaires pour l'enfant.

Le présent amendement vise à remédier à cette problématique en précisant que les frais visés à l'article 203, §1er, du Code Civil concernent aussi bien les frais ordinaires que les frais extraordinaires.

Sans préjudice des droits de l'enfant à ce sujet, un parent peut réclamer à l'autre parent sa contribution tant dans les frais ordinaires que dans les frais extraordinaires.

La source de beaucoup de problèmes et conflits se trouve dans la description des frais extraordinaires figurant dans la décision du juge ou dans les conventions (préalables à divorce par consentement mutuel ou autres) et leur interprétation.

A défaut de préciser (suffisamment) ce qui doit être considéré comme frais extraordinaires, il faut s'appuyer sur la jurisprudence et la doctrine, par manque de description légale à ce sujet. En cas de conflit, le juge du fond devra décider si certains frais sont à considérer ou non comme extraordinaires à partager entre les parents.

L'introduction d'une définition légale peut contribuer à plus d'uniformité dans la jurisprudence en ce qui concerne les critères et la fixation de la contribution dans les frais extraordinaires.

Een wettelijke definitie van gewone en buitengewone kosten maakt voor alle partijen duidelijk welke kosten er precies worden gedekt door het maandelijkse forfait en welke niet. Daarmee kunnen discussies worden vermeden.

De gewone kosten zijn alle gebruikelijke kosten met betrekking tot het dagelijkse onderhoud van het kind.

De buitengewone kosten zijn uitgaven die een uitzonderlijk, noodzakelijk of onvoorzien karakter hebben. Ze komen voort uit toevallige of ongewone gebeurtenissen en overschrijden het gebruikelijke budget voor het dagelijkse onderhoud van het kind.

Het gaat om kosten waarvan het onzeker is of ze zich zullen voordoen, die moeilijk op voorhand becijferbaar zijn waardoor een verrekening in de gewone onderhoudsbijdrage niet mogelijk is, en waarvan de frequentie van het zich voordoen van deze kost onregelmatig kan zijn.

Ook de bijdrage in deze kosten dient proportioneel te zijn ten opzichte van het respectievelijke aandeel van elk der ouders in hun samengevoegde middelen.

Naast het invoeren van een definitie, bestaat een alternatief om veelvuldige betwistingen betreffende buitengewone kosten te vermijden erin een speciale gezamenlijke rekening te openen waarop de kinderbijslag en eventuele andere sociale voordelen die toekomen aan het kind kunnen worden gestort, eventueel vermeerderd met een maandelijkse bijdrage van de ouders, waarmee de buitengewone kosten worden betaald door beide ouders.

De «kindrekening» wordt alsmaar meer gehanteerd bij het gelijkmatig verdelen van de verblijfsregeling.

Met de kindrekening kunnen uitgaven worden gecontroleerd aan de hand van de rekeningafschriften hetgeen het vertrouwen tussen de ouders kan aanmoedigen.

Met deze methode wordt bovendien vermeden dat de dat de ouder die de kosten maakt voortdurend bij de andere ouder moet aankloppen om diens aandeel in de kosten terug te krijgen.

Het is niet aangewezen om systematisch het gebruik van een kindrekening op te leggen.

Opdat het zou kunnen slagen is er nog een minimum aan communicatie en wederzijds vertrouwen vereist tussen de ouders. De rechter zal hier dan ook rekening mee dienen te houden en de haalbaarheid van deze gezamenlijke rekening moeten onderzoeken wanneer een ouder vraagt om dergelijke regeling.

Om alle misverstanden te vermijden, verduidelijkt het amendement dat stortingen van onderhoudsbijdragen op een kindrekening beschouwd worden als betalingen van onderhoudsbijdragen ten behoeve van het onderhoudsgerechtigde kind. Aldus doet het gebruik van een kindrekening geen afbreuk aan de aftrekbaarheid of belastbaarheid van deze onderhoudsbijdragen.

Une définition légale des frais ordinaires et extraordinaires clarifie pour toutes les parties quels sont les frais couverts ou non par le forfait mensuel. Ainsi, les discussions pourront être évitées.

Les frais ordinaires sont tous les frais habituels relatifs à l'entretien quotidien de l'enfant.

Les frais extraordinaires sont les dépenses qui ont un caractère exceptionnel, nécessaire ou imprévisible. Elles résultent d'évènements accidentels ou inhabituels et dépassent le budget habituel prévu pour l'entretien quotidien de l'enfant.

Il s'agit de frais incertains, incertains, difficilement chiffrables à l'avance, de sorte qu'il est impossible d'en tenir compte dans le calcul de la contribution alimentaire ordinaire, et dont la fréquence est éventuellement irrégulière.

La contribution dans ces frais doit également être proportionnelle à la part respective de chacun des parents dans les moyens cumulés.

Outre l'introduction d'une définition, une alternative pour éviter les nombreux litiges concernant les frais extraordinaires consiste à ouvrir un compte spécial en commun sur lequel pourront être versés les allocations familiales et autres avantages sociaux éventuels destinés à l'enfant majorées éventuellement d'une contribution mensuelle des parents, servant au paiement des frais extraordinaires par les deux parents.

Le «compte-enfant» est utilisé de plus en plus dans le cadre d'un hébergement égalitaire.

Le compte-enfant permet de contrôler les dépenses, grâce aux extraits de compte, ce qui peut renforcer la confiance entre les parents.

En outre, ceci empêche que le parent qui effectue les dépenses ne doive frapper tout le temps à la porte de l'autre parent pour récupérer sa part dans ces frais.

Il n'est pas indiqué d'imposer systématiquement l'utilisation d'un compte-enfant.

L'utilisation d'un compte commun ne pourra réussir que s'il existe un minimum de communication et une confiance mutuelle suffisante entre les parents. Lorsqu'un des parents demande d'appliquer le système du compte commun, le juge devra en tenir compte et examiner sa praticabilité.

Pour éviter tout malentendu, l'amendement précise que les contributions alimentaires versées sur le compte enfant sont considérées comme des paiements de contributions alimentaires au bénéfice de l'enfant créancier d'aliments. Ainsi, l'utilisation d'un compte enfant n'ôte rien à la déductibilité ou à l'imposition de ces contributions alimentaires.

Artikel 4

De middelen die de onderhoudsgerechtigden op dit ogenblik voorhanden hebben om betaling van hun schuldvordering te krijgen, voldoen immers niet.

De ontvangstmachtiging is niet verplicht en de toepassing ervan hangt dus af van rechter tot rechter.

Het kind mag echter geen slachtoffer worden van de niet-betaling van de onderhouds-bijdrage.

Om die reden wordt de toepassing van de ontvangstmachtiging zoals ze vandaag bestaat verder uitgebreid.

Eveneens om die reden wordt ervoor geopteerd om – naast de bestaande mogelijkheid voor de rechter om de onderhoudsgerechtigde te machtigen – indien de onderhoudsplichtige zijn verbintenissen niet nakomt –, ook een verplichting tot machtiging in te voeren wanneer het onderhoudsplichtige gedurende al dan niet twee opeenvolgende termijnen verzuimt te betalen.

Er wordt gekozen voor het criterium van het niet-betalen gedurende twee maanden omdat dit criterium ook wordt gehanteerd bij het misdrijf van familieverlating.

De onderhoudsplichtige die meent dat er redenen zijn om de onderhoudsbijdrage niet meer te moeten betalen, kan de herziening ervan vragen.

Het amendement verduidelijkt tevens dat de derdenschuldenaars van de onderhoudsplichtige ouder voortaan altijd bij gerechtsbrief op de hoogte worden gebracht van de ontvangstmachtiging. Hiermee wordt beoogd een einde te stellen aan de uiteenlopende praktijk van vandaag waarin de ene griffie het vonnis tot ontvangstmachtiging bij gewone brief meedeelt en de andere griffie bij gerechtsbrief.

De ontvangstmachtiging wordt ook mogelijk gemaakt bij toepassing van artikel 353-14 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 5

De indexering mag niet vergeten worden en dient wettelijk verplicht te worden. Zoals bij echtscheiding worden de onderhoudsbijdragen voortaan van rechtswege aangepast aan het indexcijfer van de consumptieprijzen, ongeacht zij gerechtelijk of bij overeenkomst werden vastgesteld.

Zo wordt vermeden dat de onderhoudsgerechtigde op regelde tijdstippen de herziening ervan moet aanvragen.

Vermits het indexcijfer van de lopende maand niet gekend is, is het in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakte indexcijfer van de maand die voorafgaat aan de datum van het vonnis of de overeenkomst, de basisindex.

Deze aanpassingsformule wordt toegepast behalve indien de rechter of de partijen in geval van akkoord een andere verkiezen.

Article 4

Les moyens dont disposent les créanciers alimentaires à l'heure actuelle pour obtenir paiement de leur créance, sont insuffisants.

La délégation de sommes n'est pas une obligation et son application dépend par conséquent de chaque juge.

Or, l'enfant ne peut pas devenir la victime du non-paiement de la contribution alimentaire.

Pour cette raison, la délégation de sommes telle qu'elle existe aujourd'hui, est développée davantage.

Outre la possibilité pour le juge d'autoriser la délégation de sommes au créancier alimentaire si le débiteur alimentaire ne respecte pas ses obligations, il est prévu de garantir au créancier alimentaire la délégation de sommes si la contribution alimentaire est restée impayée pendant deux échéances même non consécutives.

Il a été opté pour le critère du non-paiement de deux échéances, ce critère s'appliquant également au délit d'abandon de famille.

Le débiteur alimentaire qui estime qu'il existe des raisons pour ne plus payer la contribution alimentaire, peut en demander la révision.

L'amendement précise en même temps que les tiers-débiteurs du parent-débiteur alimentaire sont désormais toujours informés par pli judiciaire de l'autorisation à percevoir. Ceci afin de mettre fin aux pratiques divergentes où un greffe notifie l'autorisation par pli ordinaire et l'autre par pli judiciaire.

La délégation de sommes est également rendue possible dans le cadre de l'application de l'article 353-14 du Code civil.

Article 5

L'indexation ne peut être oubliée et il importe dès lors qu'elle trouve une base légale obligatoire. Comme dans le cas d'un divorce, les contributions alimentaires sont désormais de plein droit liées à l'indice des prix à la consommation, qu'elles soient fixées par jugement ou par convention.

De cette manière, le créancier alimentaire ne devra pas demander la révision à des moments réguliers.

L'index de base publié au *Moniteur Belge* est celui du mois précédent la date du jugement ou de la convention puisque celui du mois en cours n'est pas connu.

Cette formule d'adaptation est appliquée à défaut d'une autre préférée par le juge ou par les parties en cas d'accord.

De rechter kan ook een ander systeem van verhogingen van rechtswege opleggen waarbij onder meer rekening wordt gehouden met de stijgende kost van een kind volgens diens leeftijd of op bepaalde momenten van het leven van het kind bijvoorbeeld 6-12-16-18 jaar of op scharniermomenten in de opleiding (overgang naar de lagere school, middelbaar onderwijs, hogere of universitaire studies), dan wel in andere bijzondere situaties (handicap van een kind, bijzondere medische problemen, ...). De verhoging kan gebeuren aan de hand van een vast bedrag of een bepaald percentage op de onderhoudsbijdrage.

Wanneer dergelijke verhoging voorzien is, dienen partijen geen nieuwe procedure of onderhandelingsproces voor een nieuwe overeenkomst op te starten. Dit biedt financiële zekerheid aan de ouder die instaat voor het dagelijks onderhoud van het kind. Zij waarschuwt de ouders er eveneens voor dat zij het onderhoud zullen moeten financieren van hun kind waarvan de kost zal verhogen in functie van zijn leeftijd en de etappes die het doormaakt.

De automatische verhogingen doen geen afbreuk aan het recht om de herziening van de onderhoudsbijdrage te vragen in het licht van de bijdrage naar evenredigheid van de middelen.

Artikel 6 en 7

De onderhoudsverplichting van artikel 203 en artikel 336 van het Burgerlijk Wetboek zijn sinds de wetwijziging van 18 april 1995 niet meer op dezelfde manier geformuleerd.

Teneinde meer coherentie te brengen in de onderscheiden regelingen inzake onderhoudsbijdragen voor kinderen wordt de onderhoudsvordering tegen de vermeende vader afgestemd op de artikelen 203, 203*bis*, 203*ter* en 203*quater* van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 8

De volle adoptie verleent aan het kind en zijn afstammelingen een statuut met dezelfde rechten en verplichtingen, als ware het kind geboren uit de adoptant of uit de adoptanten.

De artikelen 203 en volgende van het Burgerlijk Wetboek zijn derhalve van overeenkomstige toepassing bij volle adoptie.

Bij de gewone adoptie blijven de oorspronkelijke verwantschapsbanden echter behouden. De onderhoudsrelaties worden daarom uitdrukkelijk geregeld. Ten opzichte van de gewoon geadopteerde zijn in de eerste graad in hooforde de adoptieve ouders en in ondergeschikte orde de oorspronkelijke ouders gehouden.

De adoptant of adoptanten zijn onderworpen aan de ouderlijke verplichting bedoeld in artikel 203 van het Burgerlijk Wetboek.

Le juge peut aussi, dès le départ prévoir des augmentations de plein droit de la contribution alimentaire à des âges ou des moments particuliers de la vie de l'enfant par exemple à 6-12-16-18 ans ou pour chaque transition majeure dans la formation scolaire (l'entrée à l'école primaire, secondaire et supérieure), ou dans d'autres cas liés à des situations particulières (handicap de l'enfant, problèmes médicaux particuliers etc...). Cette majoration peut correspondre à un montant fixe ou à un pourcentage de la contribution alimentaire.

Cette prévision permet de ne pas devoir relancer une procédure ou un processus de négociation pour une nouvelle convention et peut ainsi sécuriser financièrement le parent qui assure le quotidien de l'enfant. Il prévient également les parents qu'ils auront à financer l'entretien de leur enfant dont le coût augmentera en fonction de son âge et des étapes qu'il franchit.

Les majorations automatiques ne portent pas non plus préjudice au droit de demander la révision de la contribution alimentaire à la lumière de la contribution à proportion des facultés.

Articles 6 et 7

L'obligation alimentaire de l'article 203 et 336 du Code Civil n'est plus formulée de la même manière depuis la modification de loi du 18 avril 1995.

Afin de rendre les dispositions sur l'obligation alimentaire à l'égard de l'enfant plus cohérentes, les articles 203, 203*bis*, 203*ter* et 203*quater* du Code Civil sont rendues applicables par analogie à l'action alimentaire non déclarative de filiation contre le père présumé.

Article 8

L'adoption plénière confère à l'enfant et à ses descendants un statut comportant des droits et obligations identiques à ceux qu'ils auraient si l'enfant était né de l'adoptant ou des adoptants.

Par conséquent, les articles 203 et suivants du Code Civil sont applicables par analogie à l'adoption plénière.

En cas d'une adoption simple par contre, les relations de parenté originelles sont maintenues. Les relations alimentaires sont dès lors fixées explicitement. Vis-à-vis de l'adopté simple, au premier degré, les parents adoptifs sont tenus à titre principal et les parents d'origines à titre inférieur.

L'adoptant ou les adoptants sont soumis à l'obligation parentale telle que visée à l'article 203 du Code civil.

Ingevolge het amendement zullen ook de artikelen 203*bis*, 203*ter* en 203*quater* van het Burgerlijk Wetboek zoals gewijzigd of ingevoegd door onderhavig amendement voortaan van overeenkomstige toepassing zijn op de onderhoudsplicht in het kader van de gewone adoptie.

Artikel 9

Het amendement wil een grotere transparantie tot stand te brengen in de bepaling van het onderhoudsbudget voor het kind en in begroting van de onderhoudsbijdrage wat kan bijdragen tot een betere uitvoering van de onderhoudsplicht. Partijen krijgen een beter zicht in de elementen die in rekening zijn gebracht voor de bepaling van de onderhoudsbijdrage.

Wanneer de onderhoudsplichtige en onderhoudsgerechtigde de elementen kennen die in rekening zijn gebracht om het bedrag van de onderhoudsschuld of -vordering te bepalen, zullen zij dit makkelijker aanvaarden. Zij zullen meer het gevoel hebben dat de onderhoudsbijdrage op een billijke wijze werd vastgelegd.

De rechterlijke beslissing zal aldus opnemen:

- 1) de middelen waarover elke ouder beschikt en het bedrag ervan;
- 2) de kosten verbonden aan het onderhoud van het kind en de wijze waarop deze begroot zijn;
- 3) welke soort buitengewone kosten er in acht kunnen worden genomen, welk deel van de buitengewone kosten elke ouder voor zijn rekening dient te nemen, en andere modaliteiten zoals welke ouder een beslissing kan nemen over de uitgaven dan, wie deze betaalt en hoe de terugbetaling gebeurt. Bij een gezamenlijke uitoefening van het ouderlijk gezag dienen de ouders vooraf te akkoord gaan met deze uitgaven, behoudens in geval van dringendheid.
- 4) welke verblijfsregeling er geldt voor het kind en wat de bijdrage in natura tengevolge hiervan is. Dit heeft immers een invloed op de dagdagelijkse kosten zoals voeding en op de kosten inherent aan het verblijf zoals huur, water- en energieverbruik of andere kosten. Bij de bepaling van de onderhoudsbijdrage naar evenredigheid dient bij deze kosten ook rekening te worden gehouden met de verblijfstijd van de kinderen bij elk der ouders.
- 5) het bedrag van de gezinsbijslagen en van de sociale voordelen van alle aard (kinderbijslag, schooltoelage, haardtoelage bijvoorbeeld bij Europese ambtenaren,...) en van andere overheidssteun zoals de fiscale aftrek, de verhoging van de belastingvrije som of de verminderingen van onroerende voorheffing voor kinderen ten laste. Wanneer een van de ouders deze bedragen ontvangt, dient dit in rekening te worden gebracht bij het bepalen van de bijdrage van de onderhoudsplichtige ouder. De bijdragen die de overheid toekent voor het kind, zullen immers de lasten die voortvloeien uit artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek verzachten;

Dorénavant, les articles 203*bis*, 203*ter* et 203*quater* du Code civil tels que modifiés ou introduits par le présent amendement seront également rendus applicables à l'obligation alimentaire dans le cadre d'une adoption simple.

Article 9

L'amendement tend à instaurer plus de transparence dans la détermination du budget consacré à l'entretien de l'enfant et dans l'évaluation de la contribution alimentaire, ce qui peut mener à une meilleure exécution de l'obligation alimentaire. Les parties ont une meilleure vision des éléments qui ont été pris en compte pour la fixation de la contribution alimentaire.

Si le débiteur et le créancier d'aliments connaissent les éléments pris en compte pour déterminer le montant de la dette ou de la créance d'aliments, ils l'accepteront plus facilement. Ils auront davantage le sentiment que la contribution alimentaire a été fixée de manière équitable.

La décision du juge précisera ainsi:

- 1) les moyens financiers et autres dont dispose chaque parent ainsi que leur montant;
- 2) les frais liés à l'entretien de l'enfant et la manière dont ils ont été fixés;
- 3) quel type de frais extraordinaires peut être pris en compte, quel parent doit assumer quelle proportion de ces frais extraordinaires et d'autres modalités comme quel est le parent pouvant prendre la décision pour la dépense, qui paie la facture et comment se font les remboursements. En cas d'autorité parentale conjointe, ces dépenses doivent faire l'objet d'un accord préalable entre les parents, sauf urgence;
- 4) quel hébergement a été décidé pour l'enfant et quelle contribution en nature en résulte. En effet, ces décisions auront un impact sur les frais quotidiens comme l'alimentation et les frais inhérents à cet hébergement comme le loyer, les consommations d'énergie et d'eau. Au moment de la fixation de la contribution à proportion des facultés, il faut, en plus des frais, tenir compte également du temps que les enfants passent chez chacun des parents;
- 5) le montant des allocations familiales et des avantages sociaux de tous types (allocations scolaires, de foyer par exemple de fonctionnaires européens ou autres) et d'autres aides publiques telles que la déduction fiscale ou l'augmentation de la somme exonérée d'impôts ou encore les déductions de précompte immobilier pour enfants à charge. Lorsqu'un des parents reçoit ces montants, ils doivent être pris en compte dans la fixation de la contribution du parent débiteur. Les montants que les autorités attribuent à l'enfant allègent en effet les charges résultant de l'article 203, § 1er, du Code civil;

6) de inkomsten uit het vruchtgenot op de goederen van het kind zo deze er zijn. Deze inkomsten uit het vruchtgenot dienen op grond van artikel 386, 2°, van het Burgerlijk Wetboek bij voorrang te worden besteed aan alle zorgen die voortvloeien uit artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek. Het is dan ook logisch hiermee rekening te houden bij de begroting;

7) het aandeel van beide ouders in de kosten voor het kind in functie van alle omstandigheden van de zaak (bijdragecapaciteit van beiden, economische doorgroeimogelijkheden, niet-financiële zorg...). De proportionele bijdrage van elk der ouders kan eventueel variëren in de tijd alsook naargelang het gewone dan wel buitengewone kosten betreft.

De rechter zal de aanpassingsmodaliteiten van deze onderhoudsbijdragen zo duidelijk mogelijk vastleggen.

8) De bijzondere omstandigheden van de zaak die in acht genomen zijn. De rechter moet inderdaad de mogelijkheid hebben rekening te houden met elementen die eigen zijn aan elke gezinssituatie die hem wordt voorgelegd teneinde een beslissing te nemen die zo dicht mogelijk bij deze situatie aanleunt.

Om de partijen aan te moedigen overeen te komen over het bedrag van de onderhoudsbijdragen, worden de partijen die hierover een overeenkomst hebben gesloten niet onderworpen aan de verplichting om de in het artikel 1321 *bis* van het Gerechtelijk Wetboek genoemde elementen te vermelden. Partijen kunnen hun eigen redenen hebben om overeen te komen over het bedrag van de te betalen onderhoudsbijdrage en deze dient gerespecteerd te worden. Er wordt geen afbreuk gedaan aan de mogelijkheid voor de rechter en het openbaar ministerie om na te gaan of dergelijk akkoord over de onderhoudsbijdrage in het kader van een EOT dan wel in het kader van een homologatie niet strijdig is met het belang van het kind.

Het vonnis van de rechter zal moeten verduidelijken op welke manier hij de hiervoor genoemde elementen in rekening heeft gebracht.

Om de begroting van de onderhoudsbijdrage en nadere regels voor de aanpassing ervan te vergemakkelijken, kan de Koning een berekeningswijze opstellen. Wanneer de rechter deze niet volgt, zal hij bij een met bijzondere reden omkleed vonnis moeten aangeven op welke manier hij dan wel de onderhoudsbijdrage en de eventuele nadere regels voor de aanpassing ervan heeft bepaald.

De rechter wordt er op deze manier dus toe aangezet om de berekeningswijze toe te passen, derwijze dat de bepaling van de onderhoudsbijdragen meer wordt geobjectiveerd en de coherentie wordt versterkt.

Om de Dienst voor alimentatievorderingen meer bekendheid te geven, zal het vonnis ook de contactgegevens van de DAVO opnemen en diens opdracht vermelden betreffende het toekennen van voorschotten op onderhoudsbijdragen en de invordering van verschuldigde onderhoudsbijdragen. Zo is de onderhoudsgerechtigde ouder van meet af aan geïnformeerd

6) les revenus de l'usufruit légal des biens de l'enfant le cas échéant. Ces revenus de l'usufruit légal doivent, en vertu de l'article 386, 2° servir prioritairement à tous les besoins résultant de l'article 203, §1er, du Code civil. Il faut logiquement en tenir compte lors de l'évaluation;

7) le juge doit préciser quelle sera la part financière de chacun des parents dans la prise en charge des frais d'entretien de l'enfant en fonction de toutes les circonstances de la cause (capacité contributive de chacun, réalités économiques évolutives, prise en charge non financière....). La part proportionnelle de chacun des parents peut varier éventuellement dans le temps et également selon qu'il s'agit des frais ordinaires ou des frais extraordinaires.

Le juge fixera avec le plus de précision possible les modalités d'adaptation de ces contributions alimentaires.

8) Les circonstances particulières de la cause qui ont été prises en compte. En effet, le juge doit avoir la possibilité de tenir compte des éléments propres à chaque situation familiale afin de rendre une décision la plus proche possible de ces réalités humaines.

Afin d'encourager les parties à s'entendre sur le montant de la contribution alimentaire, il est prévu que les parties ayant conclu un accord quant au montant de la contribution alimentaire ne sont pas soumis à l'obligation de mentionner les éléments visés à l'article 1321 *bis* nouveau du Code judiciaire. Les parties peuvent avoir leurs propres raisons pour arriver à un accord sur la contribution alimentaire à payer et à respecter qui n'empêche en aucun cas la possibilité pour le juge et le ministère public de vérifier si cet accord sur la contribution alimentaire n'est pas réellement contraire à l'intérêt de l'enfant, que ce soit dans le cadre d'un divorce par consentement mutuel ou d'une homologation de convention.

Dans son jugement, le juge devra préciser de quelle manière il a pris en compte lesdits éléments.

Afin de faciliter l'évaluation de la contribution alimentaire ainsi que ses modalités d'adaptation, le Roi peut établir une méthode de calcul. Si le juge s'écarte de celle-ci, il devra indiquer par un jugement spécialement motivé de quelle manière il a fixé la contribution alimentaire et ses éventuelles modalités d'adaptation.

Le juge est ainsi incité à appliquer la méthode de calcul, de manière à objectiver davantage la fixation des contributions alimentaires et à en renforcer la cohérence.

Afin de mieux faire connaître le Service des Créances Alimentaires, le jugement reprendra également les données du SECAL en rappelant sa mission en matière d'attribution d'avances sur pensions alimentaires et de récupération de pensions alimentaires dues. Ainsi, le créancier alimentaire est informé dès le départ et sait à qui s'adresser au cas où

en weet hij waar hij terecht kan indien zich later problemen stellen met de betaling van de onderhoudsbijdragen voor zover hij aan de voorwaarden voldoet om een beroep te doen op de tussenkomst van de DAVO.

Artikel 10

Er wordt een commissie opgericht die aanbevelingen opstelt voor de begroting van de onderhoudskosten van een kind en de bepaling van onderhoudsbijdragen.

Deze kunnen een houvast bieden bij onderhandelingen over de onderhoudsbijdrage en kunnen aldus spanningen wegnemen tussen de onderhoudsplichtige en onderhoudsgerechtigde.

Ook voor de rechter kunnen deze aanbevelingen nuttig zijn om de onderhoudskosten van het kind te begroten en vervolgens een onderhoudsbijdrage te bepalen.

Deze commissie zal ook aanbevelingen doen inzake de gemiddelde stijging van de onderhoudskosten van een kind in functie van diens leeftijd of andere omstandigheden eigen aan diens evolutie.

De commissie zal dienen te bestaan uit specialisten met een grote kennis van en ervaring inzake de problematiek van de onderhoudsbijdragen.

Ze zal haar aanbevelingen jaarlijks evalueren en zonodig bijsturen. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat nieuwe wetgeving inzake overheidssteun voor kinderen, sociologische evoluties of evoluties in de rechtspraak een aanpassing van deze aanbevelingen vereisen.

Artikel 11

De wet zal van toepassing zijn op nieuwe vorderingen die zijn ingeleid na de inwerkingtreding van de wet.

Procedures die zijn ingeleid voor de inwerkingtreding van de wet en beslissingen die op deze datum geen kracht van gewijsde hebben, blijven echter onderworpen aan de oude bepalingen. Op deze manier wordt vermeden dat wanneer een hoofdvordering is ingeleid onder de oude wet, partijen via onder andere een incidentele vordering of hoger beroep de nieuwe wet zouden inroepen.

Wanneer één van de partijen echter een vordering tot herziening van de onderhoudsbijdrage indient wegens nieuwe omstandigheden buiten de wil van de partijen die hun toestand of die van de kinderen ingrijpend wijzigen, zal de nieuwe wet toegepast worden. Dit zal ook gelden wanneer de zaak in het kader van de permanente saisine opnieuw voor de rechter wordt gebracht.

des problèmes se présenteraient ultérieurement par rapport au paiement des contributions alimentaires, pour autant qu'il remplisse les conditions pour pouvoir faire appel à l'intervention du SECAL.

Article 10

Une commission sera créée qui établira des recommandations pour l'évaluation des frais liés à l'entretien de l'enfant et la fixation de la contribution alimentaire.

Ces recommandations constitueront un point de repère lors des négociations concernant les contributions alimentaires et dissiperont les tensions entre le débiteur et le créancier alimentaires.

Ces recommandations pourront être utiles également pour le juge pour évaluer les frais liés à l'entretien de l'enfant et fixer la contribution alimentaire.

Cette commission établira également des recommandations en ce qui concerne l'augmentation moyenne des frais d'entretien d'un enfant en fonction de son âge ou d'autres circonstances particulières de son évolution.

La commission devra être composée de spécialistes particulièrement compétents et expérimentés en matière des contributions alimentaires.

Elle évaluera ses recommandations et les corrigera si nécessaire. Il se pourrait par exemple qu'une nouvelle législation concernant l'aide publique aux enfants, des évolutions sociologiques ou jurisprudentielles requièrent une adaptation de ces recommandations.

Article 11

La loi sera d'application aux nouvelles demandes introduites après l'entrée en vigueur de la loi.

Les procédures étant introduites avant l'entrée en vigueur de la loi ainsi que les décisions qui ne sont pas coulées en force de chose jugée à cette date, resteront soumises aux anciennes dispositions. Cette mesure est prise pour éviter que, lorsqu'une demande principale a été introduite sous la loi ancienne, les parties n'invoquent la nouvelle loi via notamment une demande incidente ou un appel.

Cependant, lorsqu'une des parties introduit une demande en vue d'une révision de la contribution alimentaire suite à de nouvelles circonstances indépendantes de la volonté des parties qui modifient sensiblement leur situation ou celle des enfants, la nouvelle loi sera appliquée. Cette règle vaudra également lorsque l'affaire est présentée à nouveau devant le juge dans le cadre d'une saisine permanente.

Artikel 12

Dit artikel bepaalt de datum van inwerkingtreding van de wet.

Dit zal gebeuren 3 maanden na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

De bepaling waardoor de rechter in een met bijzondere redenen omkleed vonnis zal moeten verantwoorden hoe hij de onderhoudsbijdrage en de nadere regels voor een automatische aanpassing ervan heeft bepaald wanneer hij afwijkt van de door de Koning opgestelde berekeningswijze, kan echter slechts van kracht worden nadat er effectief een berekeningswijze is opgesteld.

De inwerkingtreding van deze bepaling wordt dan ook vastgesteld op 2 maanden na de bekendmaking van de berekeningswijze in het *Belgisch Staatsblad*.

Article 12

Cet article fixe l'entrée en vigueur de la loi.

La présente nouvelle loi entrera en vigueur 3 mois après sa publication au *Moniteur belge*.

Toutefois, la disposition qui prévoit que le juge précise dans un jugement spécialement motivé de quelle manière il a fixé la contribution alimentaire ainsi que les modalités d'adaptation automatique de la contribution alimentaire lorsqu'il s'écarte du mode de calcul établi par le Roi ne peut entrer en vigueur qu'après l'établissement effectif d'un mode de calcul par arrêté royal.

Cette disposition entrera dès lors en vigueur 2 mois après la publication de l'arrêté royal concerné au *Moniteur belge*.

Clotilde NYSSENS (cdH)